

חוזר מ"ה 2000 /7 - ניכויים / מקצועית/ משפטית

הנדון : חוק ההסדרים במשק המדינה לשנת התקציב 2000 -
הטבות מס לחסכון לטווח ארוך

מ ב ו א :

- 1.1 ביום 10.1.2000 פורסם בספר החוקים חוק ההסדרים במשק מדינת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2000) התש"ס - 2000 (ס"ח 1724 מיום ג' בשבט התש"ס, 10.1.2000).
- 1.2 החוק נתקבל עוד בטרם מונתה הועדה הציבורית לרפורמה במס (ועדת בן בט) והוא כולל מספר תיקונים בתחום החסכון הסוציאלי והפנסיוני, וזאת עד לרפורמה מקיפה שתיכנס לתוקף עם יישום המלצות ועדת בן בט.
- 1.3 מטרת ההוראות שנקבעו בתיקון הינה ביטול כפל הטבות מס וצמצום הפטור המוענק להפקדות בקופת גמל לקיצבה.
- עם זאת מעניק התיקון העדפה ברורה לחסכון בקופות גמל לקיצבה וזאת על מנת להבטיח הכנסתם של הפורשים ממעגל העבודה, בדרך של קבלת קיצבה חודשית שוטפת.
- 1.4 החסכון הפנסיוני בקופות גמל מתנהל בשלושה אפיקי חסכון :
- (א) קופות גמל לפיצויים.
(ב) קופות גמל לתגמולים.
(ג) קופות גמל לקיצבה.
- 1.5 קופות הגמל מנוהלות הן ע"י בנקים (תגמולים ו/או פיצויים) הן ע"י חברות ביטוח (תכניות ביטוח למטרות תגמולים, פיצויים וקיצבה, (להלן - קופות ביטוח) והן ע"י גופים אחרים (קרנות פנסיה קופות מפעליות וכיוצ"ב).
- שיעורי ההפקדה בקופות הגמל נקבעים בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 (להלן - תקנות קופות הגמל), במיוחד בתקנה 19.

על פי תקנות קופות הגמל רשאיות קופות הגמל לקבל הפקדות בשיעורים מ"המשכורת" כהגדרתה בתקנות קופות הגמל, כמפורט להלן :

שיעור ההפקדות מ"המשכורת" עבור "עמית שכיר"

ש.נ	סוג קופה	שיעור הפקדות מעביד (להלן - "תגמולים")	שיעור הפקדות עובד
1.	קופת גמל לפיצויים	עד 8 1/3 %	
2.	קופות גמל (לרבות קופות ביטוח) לתגמולים	עד 5%	שיעור זהה להפקדת המעביד
3.	קרן פנסיה ותיקה (שאושרה לראשונה כקופת גמל לפני יום 1.1.95)	עד 6% בגין "תגמולים" ובנוסף, גם עד 8 1/3 % בגין פיצויים	שיעור זהה להפקדת המעביד - בגין "תגמולים" ואם המעביד הפקיד מעל 5% בגין "תגמולים" - מחצית מהתשלום הנוסף ששילם המעביד
4.	קרן חדשה מקיפה (קרן פנסיה שאושרה לאחר 1.1.95 וזכאית לאג"ח מיועדות מהמדינה)		שיעור ההפקדות - הן של מעביד והן של עובד - זהה לזה שבסוג 3 (ובלבד שהפקדות המעביד והעובד לא יעלו על 17.5% מפעמיים השכר החדשי הממוצע במשך לעובד שכיר)
5.	קרן חדשה כללית (אושרה לאחר 1.1.95 ואינה זכאית לאג"ח מיועדות מהמדינה)	עד 6% בגין "תגמולים" ובנוסף גם עד 8 1/3 % בגין פיצויים	שיעור זהה להפקדת המעביד בגין "תגמולים" ואם המעביד הפקיד מעל 5% בגין "תגמולים" - מחצית מהתשלום הנוסף ששילם המעביד
6.	קופת גמל לקיצבה שהיא קופת ביטוח	עד 5% ובנוסף גם עד 8 1/3 % בגין פיצויים	שיעור זהה להפקדת המעביד

שיעור ההפקדות עבור עמית "עצמאי" (כולל הפקדות "שכיר" כשאין הפקדות מקבילות של מעביד)

ש.נ	בקופת גמל לתגמולים (לרבות קופת ביטוח לתגמולים)	ללא הגבלה
	קרן פנסיה ותיקה (שאושרה לראשונה כקופת גמל לפני יום 1.1.95)	שיעור שלא יעלה על 19.83% מהכנסה לפי סעיפים 2(1) או 2(2), או מהכנסה מזכה כמשמעה בסעיף 47 לפקודה - לפי הגבוה מביניהם.
	בקרן חדשה מקיפה	כנ"ל ובלבד שהפקדה לא תחרוג מ- 17.5%

מכפל השכר הממוצע במשק לעובד שכיר	בקרן חדשה כללית
ללא הגבלה	בקופת גמל לקיצבה שהיא קופת ביטוח
ללא הגבלה	

- 1.6 מגבלות נוספות הקבועות בתקנה 19 שיש להן השלכות מס הן :
- (א) לא ניתן לעקוף את השיעורים הקבועים להפקדה באמצעות פיצול הפקדה למספר קופות גמל.
- (ב) ההפקדה לקופת גמל עבור עמית שכיר חייבת להתבצע באופן סדיר, בתשלומים חדשיים רצופים בשיעור שווה מהמשכורת. ההפקדה לקופת גמל לקיצבה על ידי "עמית עצמאי" חייבת להתבצע באופן סדיר, בתשלומים חדשיים או רבעוניים רצופים.
- 1.7 הוראות נוספות, בדבר חבות המס והטבות המס בשל הפקדות בקופת גמל, נקבעות בפקודת מס הכנסה, וכתנאי להטבות הקבועות בפקודה טעונות הקיפות אישור הנציב (סעיף 47 לפקודה).
- 1.8 ראוי להדגיש כי בהתאם להוראות תקנה 19 אישור קופת הגמל יחול רק על כספים המופקדים בהתאם להוראות תקנה 19, לרבות שיעורי ההפקדה והתנאים האחרים הקבועים בתקנה.
- לפיכך, סכום הפקדות ששיעורם חורג מהשיעור הקבוע בתקנות, לא יראום כסכומים המופקדים בקופת גמל ועל כן הם מחוייבים במס כהכנסת עבודה לפי ס' 2(2) לפקודה, במועד ההפקדה (וזאת גם אם לא עברו את תקרות הסכומים הקבועות בסעיף 3(ה1) ו-3(ה3) לפקודה).
- 1.9 כאמור, בחוק ההסדרים נקבעו מספר הוראות מס הנוגעות לקופת גמל לקיצבה, אולם עדיין נשמרת עדיפותה של קופת הגמל לקיצבה מבחינת מתן תמריצי המס
2. תיקון סעיף 9(א7) (ז) לפקודה :
- 2.1 בוטלה הסיפה לסעיף 9(א7) (ז) שאיפשרה למי שחוזר בו מ"רצף קיצבה" לקבל, בעת החזרה, פטור נוסף על הפטור למענק שקיבל בעבר בעת הפרישה, עד כדי כפל פטור.
- 2.2 לפני התיקון, בחזרה מ"רצף קיצבה", לאחר חמש שנים מיום הפרישה, ניתן היה לקבל, פטור נוסף של 20% בגין כל שנה, החל מהשנה השישית. התוצאה היתה שמי שחזר בו מרצף קיצבה לאחר 10 שנים מיום הפרישה, נהנה מפטור נוסף למענק בגובה תקרת הפטור המעודכנת, גם אם ניצל כבר בעת הפרישה את מלוא תקרת הפטור.
- 2.3 כאמור בוטל הפטור הנוסף ומשמעות הביטול היא :
- (1) מי שניצל את מלוא תקרת הפטור למענק בעת הפרישה – לא יוכל להנות מפטור נוסף כלשהו בעת החזרה מרצף קיצבה.

(2) אם לא ניצל פטור בעת הפרישה, או ניצל מקצת מן הפטור, יהא זכאי בעת החזרה לנצל רק את יתרת הפטור על פי תקרה מעודכנת כפי שהיא בעת חזרתו מהרצף.

2.4 תיקון זה מצטרף לתיקון לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2) התשנ"ט 1999 (ק"ת 5953, מיום ו' אדר התשנ"ט, 22.2.1999) (להלן - תיקון מס' 2).

במסגרת תיקון מס' 2 נחסמה חד משמעית האפשרות להפקיד בקופת גמל לקיצבה הפקדות בגין מרכיב הפיצויים בלבד, בין אם ההפקדות בוצעו באופן שוטף ובין אם בוצעה הפקדה חד פעמית. וזאת למעט תשלומי השלמה בגין פיצויים ובלבד שבמקביל שולמו גם תשלומים בגין "תגמולים".

תחולת הוראה זו נקבעה ליום 22.3.99 (חודש ממועד פרסום התקנות בק"ת).

כתוצאה מהוראה זו הונחו פקידי השומה שלא לאשר עוד "רצף קיצבה" לסכומי פיצויים שהופקדו לקופת גמל לקיצבה מבלי שהופקדו במקביל גם תגמולי המעביד ותגמולי העובד.

2.5 כאמור התיקון בחוק ההסדרים מבטל לחלוטין את האפשרות להנות מפטור נוסף בחזרה מ"רצף קיצבה" גם בנסיבות בהן עדיין מותרת לפי התקנות הפקדה חד פעמית.

2.6 תחולה :

תחולת תיקון סעיף 9(א7) בדבר ביטול הפטור הנוסף הינה לגבי סכומים שעובד ביקש לגביהם בעת פרישתו "רצף קיצבה" לאחר התיקון, דהיינו, לאחר יום פרסום החוק - הוא יום 10.1.2000.

מי שפרש והודיע על "רצף קיצבה" לפני התאריך האמור לגבי סכומים שהופקדו בקופת גמל לקיצבה, לפי הוראות הפקודה, תקנות קופות הגמל ותיקון מס' 2, יהנה מהפטור הנוסף שהיה לפני התיקון, גם אם החזרה מהרצף תהא לאחר יום 10.1.2000.

טרם פרסום החוק ניתנו הנחיות למעבידים ולפקיד השומה בהן נאמר כי תחולת ההוראה היא מיום 1.1.2000 אולם לאור העיכוב בפרסום החוק נדחתה תחולתו עד ליום 10.1.2000.

3. מסוי הפקדה בגין תגמולים לקופת גמל לקיצבה - סעיף 3(ה) :

3.1 סעיף 3(ה) שנוסף לפקודה, קובע כי סכומי "תגמולים" ששילם מעביד לקופת גמל לקיצבה בשביל עובדו, העולים על התקרה הקבועה בסעיף - הן בשעור ההפקדה והן בסכום - יראום כהכנסת עבודה של העובד במועד התשלום לקופת הגמל לקיצבה.

3.2 כתוצאה מהוראה זו יש לזקוף לעובד הכנסת עבודה בגין הפקדות מעבידו לקופה לקיצבה עבור תגמולים, אם ההפקדה עולה על התקרה שנקבעה בסעיף (ראוי להדגיש כי הוראת החיוב במס חלה רק על מרכיב ה"תגמולים" ולא על מרכיב ה"פיצויים" המופקדים בקופת הגמל לקיצבה).

3.3 התקרה היא - השעור הקבוע להפקדה בגין מרכיב התגמולים בקופת גמל לקיצבה, מוכפל באחד מהסכומים הבאים, לפי הנמוך :

- (1) ממשכורתו החדשית של העובד.
- (2) מארבע פעמים השכר החודשי הממוצע במשק.

סכומי הפקדה של מעביד העולים בחודש על התקרה ה"ל", ייזקפו כאמור להכנסת העבודה של העובד בשלב ההפקדה והמעביד ינכה מהם מס במקור בהתאם לחבות המס של העובד.

השכר החודשי הממוצע במשק נקבע על ידי המוסד לביטוח לאומי לצורך גימלאות ודמי ביטוח.

השכר החודשי הממוצע במשק לצורך הפקדות חודש ינואר 2000 ואילך הינו 6,347 ש"ח.

לפיכך, סכום התקרה לענין סעיף 3(ה3) לחודש ינואר ואילך הינו 25,388 ש"ח.

3.4 הפקדת מעביד לקופת גמל לתגמולים, מעל לתקרה הקבועה בפקודה (מעל 5% מ"הכנסה מזכה" כמשמעותה בסעיף 47 לפקודה), נזקפת זה מכבר להכנסת העבודה של העובד, על פי סעיף 3(ה1) לפקודה. לעומת זאת, הפקדה בגין מרכיב זהה - תגמולים - לקופת גמל לקיצבה, היתה מוגבלת עד כה בשיעור בלבד משכרו של העובד בלא כל הגבלה של סכום.

בהוספת סעיף 3(ה3) לפקודה ובהגבלת סכום ההפקדה לתגמולים גם בקופת גמל לקיצבה, צומצמה ההטבה להפקדה בקופת גמל לקיצבה, אף שתקרת ההפקדה הפטורה ממש גבוהה עדיין מהתקרה הפטורה להפקדה בקופת גמל לתגמולים, וזאת מתוך רצון להמשיך ולעודד את מסלול החסכון לקיצבה.

3.5 תקרת הסכום הכוללת הקבועה להפקדת "תגמולים" שאינה חייבת במס, בקופת גמל לקיצבה, הינה אחת, והיא חלה גם אם ההפקדות יפוצלו למספר קופות גמל לקיצבה או שיופקדו ע"י מספר מעבידים שונים בשביל אותו עובד. (וזאת בדומה לתקרה האחת הקיימת בסעיף 3(ה) - לגבי הפקדות לקרן השתלמות, ו- 3 (ה1) - לגבי הפקדות בקופת גמל לתגמולים).

(בתקנות קופות הגמל קיימת מגבלה על פיצול ההפקדה בין מספר קופות גמל לקיצבה אשר אינה מאפשרת פיצול בין מספר קופות גמל לקיצבה הנהנות מהנפקת אג"ח מיועדות ע"י המדינה).

3.6 נכון להיום טרם נקבעה תקרה כוללת להפקדות "תגמולים" בסוגים שונים של קופות (קופות לתגמולים וקופות לקיצבה) וקיימות תקרות נפרדות להפקדות תגמולים בקופות גמל : האחת להפקדות בקופ"ג לתגמולים, עד לתקרה הקבועה בסעיף 3(ה1), והאחרת להפקדות בקופת גמל לקיצבה, עד לתקרה הקבועה בסעיף 3 (ה3) והכל בתנאי שלא הופקדו בשל אותה משכורת מבוטחת.

3.7 ראוי להזכיר ולהדגיש בהקשר זה כי בעקבות הוראה חדשה בתקנה 19 לתקנות קופות הגמל, כפי שתוקנה בתיקון מס' 2, אין עוד אפשרות להפקיד לקופות גמל לתגמולים, לקיצבה או לפיצויים, בגין משכורת המבוטחת בפנסיה תקציבית ("המובטחת לפי דין או חוזה"), וזאת החל מיום 22.3.99.

3.8 הוראת סעיף 3(ה) חלה על הפקדות תגמולים בקופות גמל לקיצבה, שנעשו לאחר פרסום החוק (10.1.2000) בגין משכורת ינואר 2000, וזאת אף אם ההפקדות מבוצעות לקופות גמל לקיצבה שנפתחו לפני יום כניסתו של החוק לתוקף.

3.9 הוראות לפעולה ודיווח :

חישוב הסכום שיש לזקוף להכנסה בשל הפקדות לקופת גמל לקיצבה מעבר לתקרה, יעשה על בסיס חודשי מצטבר, בדומה לחישוב המבוצע לענין זקיפת הכנסה עפ"י סעיפים 3(ה) ו-3(ה1) לפקודה.

חישוב כאמור ימנע מצב של זקיפת הכנסה בחודש מסויים כתוצאה מגלישה מקרית מעבר לתקרה, בנסיבות בהן בממוצע חדשי לא קיימת חריגה מהתקרה.

דין זקיפת הכנסה כאמור כמשכורת לכל דבר ועניין דהיינו :

(א) לענין שיעורי המס, תצטרף הכנסה זו למשכורת הכוללת ויחולו שיעורי המס עפ"י תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) התשנ"ג - 1993. (להלן - תקנות המשכורת).

(ב) יש לשלם מס שכר ומס מעסיקים ע"י החייבים במסים אלה.

(ג) בהתאם להוראות תקנות המשכורת יש לדווח על ההכנסה, הן בדיווח חדשי בתלוש המשכורת והן בדיווח שנתי בט' 126 וט' 106 - והכל בהתאם להנחיות שיקבע הנציב מעת לעת.

(ד) במקרים בהם מעבידים שונים מפקידים לקופות גמל עבור אותו עובד, הסכומים שיש לזקוף כהכנסת עבודה לעובד, ושיעורי המס עליהם, יהיו כדלקמן :

1. המעביד העיקרי, המנכה מס לפי תוספת א' לתקנות המשכורות, יזקוף כהכנסת עבודה, רק את הסכומים העולים על תקרת סעיפים 3(ה) ו-3(ה3).

2. מעביד שאינו רשאי לנכות מס עפ"י תוספת א' לתקנות המשכורת, ינכה ממלוא הפקדותיו לקופת גמל בגין תגמולים (לקופות גמל לקיצבה ו/או לתגמולים) מס בשיעור שולי מירבי של 50%, אלא אם כן ערך בעצמו תיאום מס בדבר יתרת התקרה הפטורה להפקדות בקופת גמל (בהתחשב בהפקדות המעבידים האחרים), או הומצא לו אישור על תיאום מס מפקיד השומה המורה לו לפעול אחרת.

(ה) עפ"י הוראות הנציב, החל משנת המס 2000, יהא על המעביד לכלול בטופס 106 של העובד, פרטים מלאים בדבר כל קופות הגמל לתגמולים ולקיצבה בהן הופקדו כספים עבור העובד בשנת המס.

להלן הפרטים :

שם קופת הגמל (לרבות שם חברת הביטוח).
סוג התכנית (פוליסה) : תגמולים, פיצויים או קיצבה (יסודית או מקיפה).
סה"כ משכורת המהווה בסיס להפקדה לקופה מסויימת.
הפקדת המעביד בגין "תגמולים" לאותה קופה.
הפקדת המעביד לקופת הגמל אשר נזקפה כהכנסת עבודה לפי הוראות ס' 3(ה1) או ס' 3(ה3).

כאשר מעביד מפקיד עבור העובד למספר קופות גמל, יש לציין את הנתונים הנ"ל בנפרד, לגבי כל קופה, ולציין במפורש באיזו קופת גמל הופקדו הכספים שנזקפו כהכנסת עבודה לעובד כאמור לעיל. לפירוט זה חשיבות מרובה על מנת שהעובד יוכל להנות בעתיד מפטור על "קיצבה מוכרת".

דיווחים לקופת הגמל :

3.10

קופת גמל לקיצבה אינה רשאית לקבוע מהי קיצבה פטורה ממס ועל כן, על מנת שעמית יוכל להנות בעתיד מפטור על קיצבה מוכרת, על המעביד להעביר לקופת הגמל באופן סדיר את כל המידע והפירוט הנחוצים לצורך קביעת הקיצבה המוכרת.

הנתונים הדרושים לקופת הגמל הינם הנתונים הבאים :

(א) חלקו של העובד בהפקדה לקופת הגמל.

(ב) סכום הפקדות המעביד לקופת הגמל, בגין תגמולים אשר נזקף לעובד כהכנסת עבודה עפ"י סעיפים 3(ה1) או 3(ה3) לפקודה, בשל היותו חורג מהתקרה.

המעביד חייב ממילא לפרט נתונים אלו בתלוש המשכורת ובטופס 106 ועל כן אין בהעברתם גם לקופת הגמל, משום הכבדה מיוחדת על המעבידים.

קופת הגמל לקיצבה אינה רשאית שלא לנכות מס במקור בגין קיצבה מוכרת, אלא אם הוכח לה, ע"י המעביד או העמית, שהתשלומים שוהעברו אליה הינם בגדר "תשלומים פטורים", דהיינו סכומים ששולמו ע"י העובד.

יצוין כי בהעדר דיווח כאמור של המעביד לקופת הגמל, רשאי העובד עצמו להמציא את המידע הנחוץ לקופת הגמל (תלושי משכורת וט' 106).

אנו שבים ומדגישים כי בהעדר פירוט מלא, כמבוקש לעיל, ובמיוחד בדבר מיסוי חלק הפקדות המעביד שהופקד לאותה קופת גמל (בהתאם להוראת סעיף 3(ה3), לא תוכל קופת הגמל להתייחס לסכומים כאל "תשלומים פטורים" המהווים בסיס לחישוב קיצבה מוכרת.

תיקון סעיף 9א :

.4

4.1 במקביל להוספת סעיף 3(ה3) ובו קביעת הוראה חיוב במס להפקדות בקופת גמל לקיצבה, ולאור העובדה כי כספי קיצבה מקורם גם בהפקדות מקבל הקיצבה מהכנסתו נטו (לאחר ניכוי המס), תוקן סעיף 9א.

לאחר התיקון קיימים שני מסלולי פטור אלטרנטיביים :

- (1) המסלול שהיה קיים לפני התיקון – פטור ממס ל - 35% "מהקיצבה המזכה", כהגדרתה בסעיף.
- (2) המסלול החדש – פטור ממס ל"קיצבה מוכרת".

4.2 על מנת שקיציבה תחשב כ"קיציבה מוכרת" הפטורה ממס, עליה לעמוד בשני מבחנים :

(א) זהות המשלם.

(ב) מקור התשלומים.

4.3 זהות המשלם - קיציבה תוכל להחשב כ"קיציבה מוכרת" רק אם היא משולמת ע"י קופת גמל לקיציבה שהוקמה לאחר יום 1.1.95, או אם הוקמה לפני תאריך זה והיא "קופת ביטוח".

יודגש כי קיציבות המשולמות ע"י קרנות פנסיה ותיקות, דהיינו קופות גמל לקיציבה שהוקמו לפני יום 1.1.95 לא יוכלו להחשב כ"קיציבה מוכרת" ולא יחול בגינן מסלול הפטור ממס החדש.

4.4 מקור התשלום

מקור התשלום חייב להיות באחד מאלה :

(א) בסכומים שלפי הוראת סעיף 3(3) נזקפו כהכנסת עבודה למקבל הקיציבה בעת הפקדתם לאותה קופת גמל ממנה משולמת הקיציבה.

(ב) בסכומים שהפקיד מקבל הקיציבה לאותה קופת גמל לקיציבה ואשר לא היתה זכאות לקבל בגינם ניכוי לפי ס' 47 לפקודה (אף לא לאחד מהקרובים המצויינים בסעיף 47 לפקודה).

הקיציבה המוכרת כוללת "תשלומים פטורים" אלו בצירוף הרווחים שנצברו עליהם.

4.5 ראוי להדגיש :

(1) לא ייכללו ב"תשלומים פטורים" סכומים שמקורם בהפקדות מקבל הקיציבה עד גובה הסכום הניתן לניכוי לפי סעיף 47 (5%, 7% או 11% מ"הכנסה מזכה" – לפי העניין) וזאת גם אם בפועל לא ניצל את הטבת הניכוי.

(2) אין מניעה לראות כ"תשלומים פטורים" סכומים שמקורם בהפקדות שמקבל הקיציבה היה זכאי בגינם לזיכוי על פי סעיף 45 לפקודה – ואפילו ניצל בפועל זיכוי מוגדל של 35%.

4.6 עם הוספת מסלול הפטור החליפי, מקבל "קיציבה מוכרת" שהגיע ל"גיל פרישה", יקבל פטור ממס הגבוה מבין השניים :

(1) פטור ממס על "הקיציבה המוכרת".

(2) פטור בשיעור של 35% מ"הקיצבה המזכה".

יצוין :

קביעת מסלול הפטור איננה ניתנת לבחירה. הפטור ינתן על פי הסכום הגבוה מבין השניים.

מקבל קיצבה מקופת גמל לקיצבה ותיקה (נוסדה לפני 1.1.95) זכאי, כמו לפני התיקון, רק לפטור בשיעור 35% מ"הקיצבה המזכה".

4.7 אין שינוי בזהות הזכאים לפטור לפי סעיף 9א (בכל אחד משני המסלולים). הזכאים הם רק מי שהגיעו ל"גיל פרישה" כמשמעותו בסעיף 9א.

4.8 אין כל שינוי באשר לפטור של 35% לקיצבת שאירים.

4.9 לא נשתנה דבר בהוראת סעיף 9א(ג1) השוללת או מקטינה את שיעור הפטור לפי "נוסחת השילוב" אם המקבל נהנה מפטור ממס למענק עקב פרישה (לפי סעיף 9(א7)). יישום "נוסחת השילוב" ייעשה לאחר קביעת מסלול הפטור לו זכאי מקבל הקיצבה, כמוסבר בסעיף 4.6 לעיל.

4.10 יישום

לשם יישום מסלול הפטור על "קיצבה מוכרת", חייבים להיות בידי קופות הביטוח וקופות הגמל לקיצבה נתונים מלאים אודות מרכיבי ההפקדות כלהלן :

עמית שכיר :

- (1) מרכיב הפיצויים
- (2) חלק העובד במרכיב התגמולים
- (3) חלק המעביד במרכיב התגמולים שנוקף להכנסת העובד בעת ההפקדה לאותה קופת גמל.
- (4) חלק המעביד במרכיב התגמולים שלא נוקף להכנסת העובד.

בהעדר נתונים ברורים אודות הנ"ל, לא תהיה קופת הגמל לקיצבה רשאית לשלם קיצבה מוכרת פטורה ממס. על כן קיימת חשיבות רבה לדיווח מלא וסדיר של המעבידים, כנדרש לעיל.

עמית עצמאי :

יש להניח כי עמית עצמאי אינו מפקיד לקופת גמל לקיצבה מעבר לסכום הניתן לניכוי לפי ס' 47 לפקודה. על כן, מסלול הפטור לקיצבה לפי סעיף 9 א, לעמית עצמאי, הינו 35% מהקיצבה המזכה, פרט למקרים חריגים, בהם יוכיח עמית עצמאי כי הפקיד לקופת הגמל לקיצבה סכומים מעבר לתקרות בגינם מגיע לו או לקרובו ניכוי לפי ס' 47.

- כל הנתונים יישמרו במאגר קופות הגמל בלא הגבלת זמן.

בשלב המשיכה יהא על הקופות להפריד בין המרכיבים השונים לרבות רווחיהם.

4.11 תחולה :

בחוק ההסדרים לא נקבעה הוראת תחולה לסעיף 9א, על כן חלות הוראותיו על כל הקצבאות המשולמות לאחר יום פרסום החוק – (10.1.2000).

5. סעיף 9א(ה) – תקרה חליפית לפטור על סכום היוון של קיצבה

5.1 בהמשך להוספת מסלול פטור בסעיף 9א(ב), תוקנה תקרת הפטור לסכום המתקבל עקב היוון קיצבה.

תקרת הפטור תהא הנמוך מבין השניים :
1. סכום שהיה מתקבל מהיוון סכומים שמקורם ב"תשלומים פטורים" הכלולים ב"קיצבה מוכרת".

2. סכום שהיה מתקבל מהיוון של 35% מהקיצבה המזכה.

5.2 התקרה לחלופה (2) תשאר 35% מ"התקרה המזכה" גם אם עקב נוסחת שילוב אין מקבל הקיצבה זכאי כלל לפטור על קיצבה או זכאי לפטור נמוך מ- 35%.

5.3 תחולה

גם לתיקון זה אין הוראת תחולה בחוק. במקרים בהם נוצרת החמרה לעומת הדין הקודם, יבחנו לגופו של ענין.

6. סעיף 9ב – היוון קיצבה שאינה ממעביד או מקופת גמל

תוקנה הסיפה של סעיף 9ב לפקודה ונותק הקשר בין היוון לפי סעיף זה לבין היוון לפי סעיף 9א.

לפני התיקון הוחלו הוראות סעיף 9א(ה) גם על היוון קיצבה שאינה ממעביד או מקופת גמל. מעתה ההתייחסות להיוון בסעיף 9ב היא עצמאית ונקבע כי "סכום המתקבל עקב היוון קיצבה פטורה לפי סעיף זה, פטור ממס.

כבעבר, אין תקרה לפטור בשעור 35% על פי סעיף 9ב - גם לא לפטור על סכומים שהונו.

7. סעיף 87 – תשלומים שלא כדין :

7.1 לסעיף 87 לפקודה, הדין במשיכות שלא כדין מקופות גמל ולתקנות מכוחו, הוספה הוראה לפיה משיכה חד פעמית מקופת גמל לקיצבה, תחשב כמשיכה שלא כדין בין אם מדובר במשיכה לפני פרישה ובין אם מדובר במשיכה בדרך של היוון קיצבה. (למעט החלק הפטור של ההיוון).

7.2 המס שיחול על משיכה זו יהיה הגבוה מבין השניים :

- (1) מס סופי בשעור 35%
- (2) המס השולי החל על מושך הכספים עפ"י אישור המעביד או אישור פ"ש.

7.3 ההוראה חלה על משיכה מכל קופת גמל לקיצבה לרבות מקופת גמל לקיצבה שהוקמה לפני יום 1.1.95.

7.4 הוראה זו לא תחול על משיכה חד פעמית של סכומי פיצויי הפטורים אם חלות עליה הוראות סעיף 9א(א7).

7.5 מטרת התיקון הינה למנוע משיכה בסכום חד פעמי של סכומים שיועדו לקיצבה ביום הפקדתם.

לא חל שינוי באשר למשיכה מקופת גמל רגילה לתגמולים, הן של עמית עצמאי והן של עמית שכיר.

7.6 תחולה ויישום

תחולת התיקון הינה רק על משיכת כספים שמקורה בהפקדות שבוצעו ביום תחילתו של חוק זה ואילך (10.1.2000).

שר האוצר הוסמך לקבוע תקנות נוספות לגבי משיכה שלא כדין כאמור.

לאחר קביעת התקנות יופצו הנחיות והוראות נוספות.

ב ב ר כ ה ,

נציבות מס הכנסה